

RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA BIZNESNI RIVOJLANTIRISHNING ZAMONAVIY TENDENSIYALARI

Toshtemirova Marjona

Samarqand davlat pedagogika instituti,

Annotatsiya. Ushbu maqolada raqamli iqtisodiyot sharoitida biznesni rivojlantirishning zamonaviy tendensiyalari, innovatsion texnologiyalarning tadbirkorlik faoliyatiga ta'siri hamda biznes jarayonlarini samarali tashkil etish masalalari tahlil qilinadi. Tadqiqot davomida zamonaviy marketing strategiyalaridan foydalanish, raqamli platformalar orqali mahsulot va xizmatlarni targ'ib qilish, elektron tijoratning rivojlanishi hamda kichik va o'rta biznesning iqtisodiyotdagi o'rni keng yoritilgan. Maqolada raqamli texnologiyalar yordamida biznes jarayonlarini avtomatlashtirish, ma'lumotlarni tezkor tahlil qilish hamda bozor talablariga mos ravishda faoliyat yuritish imkoniyatlari kengayib borayotgani ta'kidlanadi. Shuningdek, tadbirkorlik faoliyatini rivojlantirishda innovatsiyalarni joriy etish, samarali boshqaruv tizimini shakllantirish va raqobatbardoshlikni oshirish muhim omillardan biri ekani ilmiy jihatdan asoslab berilgan.

Kalit so'zlar: *biznes, raqamli iqtisodiyot, tadbirkorlik, innovatsiya, marketing, elektron tijorat, boshqaruv, raqobatbardoshlik.*

MODERN TRENDS IN BUSINESS DEVELOPMENT IN THE CONDITIONS OF THE DIGITAL ECONOMY

Toshtemirova Marjona

Samarkand State Pedagogical Institute

Annotation. This article examines modern trends in business development in the context of the digital economy and analyzes the impact of innovative technologies on entrepreneurial activity. The study highlights the importance of digital platforms,

modern marketing strategies, and e-commerce in promoting products and services. It also discusses the role of small and medium-sized enterprises in economic development and job creation. The article emphasizes that digital technologies contribute to the automation of business processes, rapid data analysis, and effective management decisions. Furthermore, the research demonstrates that innovation, competitiveness, and the development of digital infrastructure are key factors in ensuring sustainable business growth in the modern economy.

Keywords: *business, digital economy, entrepreneurship, innovation, marketing, e-commerce, management, competitiveness.*

СОВРЕМЕННЫЕ ТЕНДЕНЦИИ РАЗВИТИЯ БИЗНЕСА В УСЛОВИЯХ ЦИФРОВОЙ ЭКОНОМИКИ

Тоштемирова Маржона

Самаркандский государственный педагогический институт

Аннотация. *В данной статье рассматриваются современные тенденции развития бизнеса в условиях цифровой экономики и анализируется влияние инновационных технологий на предпринимательскую деятельность. Особое внимание уделяется использованию цифровых платформ, современным маркетинговым стратегиям и развитию электронной коммерции. В работе также рассматривается роль малого и среднего бизнеса в экономическом развитии и создании новых рабочих мест. Подчеркивается, что внедрение цифровых технологий способствует автоматизации бизнес-процессов, оперативному анализу данных и принятию эффективных управленческих решений.*

Ключевые слова: *бизнес, цифровая экономика, предпринимательство, инновации, маркетинг, электронная коммерция, управление, конкурентоспособность.*

Kirish. Bugungi globallashuv davrida iqtisodiyotning barcha sohalarida tub o'zgarishlar yuz bermoqda. Axborot-kommunikatsiya texnologiyalarining jadal rivojlanishi natijasida iqtisodiy munosabatlar shakli ham o'zgarib bermoqda. Raqamli iqtisodiyot sharoitida biznes subyektlari yangi texnologiyalar yordamida o'z faoliyatini yanada samarali tashkil etish imkoniyatiga ega bo'lmoqda.

Zamonaviy iqtisodiy tizimda biznes nafaqat foyda olish vositasi, balki mamlakat iqtisodiy barqarorligini ta'minlovchi muhim omillardan biri hisoblanadi. Ayniqsa, kichik va o'rta biznes subyektlari yangi ish o'rinlarini yaratish, innovatsion g'oyalarni joriy etish va bozor iqtisodiyotining rivojlanishida muhim rol o'ynaydi.

Raqamli texnologiyalarning jadal rivojlanishi natijasida biznes jarayonlari avtomatlashtirilmoqda, marketing strategiyalari takomillashmoqda va iste'molchilar bilan muloqot qilishning yangi shakllari paydo bo'lmoqda. Shu sababli raqamli iqtisodiyot sharoitida biznesni rivojlantirish masalalarini o'rganish dolzarb ilmiy muammo hisoblanadi.

Biznes tushunchasi iqtisodiy faoliyatning muhim shakllaridan biri bo'lib, u foyda olish maqsadida amalga oshiriladigan tadbirkorlik faoliyatini anglatadi. Biznes jarayonlari ishlab chiqarish, savdo, xizmat ko'rsatish va moliyaviy faoliyat kabi turli yo'nalishlarni qamrab oladi.

Zamonaviy iqtisodiy nazariyalarga ko'ra, biznesni rivojlantirish quyidagi asosiy omillarga bog'liq:

- innovatsion texnologiyalarni joriy etish;
- samarali marketing strategiyalaridan foydalanish;
- raqobat muhitini rivojlantirish;
- investitsiyalarni jalb qilish;
- malakali kadrlar tayyorlash.

Ushbu omillar biznes subyektlarining barqaror faoliyat yuritishiga hamda bozor iqtisodiyoti sharoitida raqobatbardoshligini oshirishga xizmat qiladi.

Raqamli texnologiyalar biznes jarayonlarini tubdan o'zgartirib yubordi. Hozirgi kunda ko'plab korxonalar o'z faoliyatini raqamli platformalar orqali amalga

oshirmoqda. Masalan, elektron tijorat platformalari orqali mahsulotlarni sotish, onlayn xizmatlar ko'rsatish va internet marketingdan foydalanish keng tarqalmoqda.

Elektron tijoratning rivojlanishi biznes uchun yangi imkoniyatlarni yaratdi. Internet orqali savdo qilish korxonalariga geografik chegaralardan tashqariga chiqish imkonini beradi. Natijada korxonalar o'z mahsulotlarini nafaqat mahalliy, balki xalqaro bozorlarda ham sotish imkoniyatiga ega bo'ladi.

Bundan tashqari, raqamli texnologiyalar marketing faoliyatini ham sezilarli darajada o'zgartirdi. Ijtimoiy tarmoqlar, qidiruv tizimlari va onlayn reklama platformalari orqali mahsulot va xizmatlarni targ'ib qilish yanada samarali bo'lib bormoqda.

Kichik va o'rta biznes iqtisodiyotning muhim tarkibiy qismi hisoblanadi. Ular iqtisodiy o'sishni ta'minlash, yangi ish o'rinlari yaratish hamda innovatsion g'oyalarni amaliyotga joriy etishda muhim rol o'ynaydi.

Kichik biznes subyektlari odatda moslashuvchan bo'lib, bozor talablariga tez moslasha oladi. Shu sababli ular yangi mahsulot va xizmatlarni yaratishda faol ishtirok etadi. Ko'plab rivojlangan davlatlar tajribasi shuni ko'rsatadiki, iqtisodiyotning barqaror rivojlanishida kichik biznesning ulushi juda katta.

Marketing biznes faoliyatining muhim elementlaridan biri hisoblanadi. Zamonaviy marketing strategiyalari iste'molchilar ehtiyojlarini chuqur o'rganish va ularga mos mahsulotlarni taklif qilishga asoslanadi.

Raqamli marketing vositalari quyidagilarni o'z ichiga oladi:

- ijtimoiy tarmoqlarda reklama;
- qidiruv tizimlari optimizatsiyasi (SEO);
- kontent marketing;
- elektron pochta marketingi.

Ushbu vositalar korxonalariga iste'molchilar bilan bevosita aloqa o'rnatish hamda mahsulotlarni samarali targ'ib qilish imkonini beradi.

Xulosa qilib aytganda, raqamli iqtisodiyot sharoitida biznesni rivojlantirish innovatsion texnologiyalarni joriy etish, samarali marketing strategiyalaridan foydalanish hamda boshqaruv tizimini takomillashtirishni talab qiladi. Raqamli

platformalar, elektron tijorat va zamonaviy marketing vositalari biznesning raqobatbardoshligini oshirishda muhim rol o'ynaydi.

Shuningdek, kichik va o'rta biznesni qo'llab-quvvatlash, malakali kadrlar tayyorlash hamda raqamli infratuzilmani rivojlantirish orqali iqtisodiyotning barqaror o'sishini ta'minlash mumkin.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

1. Kotler P. Marketing Management. – Pearson Education, 2017.
2. Drucker P. Innovation and Entrepreneurship. – New York, 2014.
3. Porter M. Competitive Strategy. – Harvard Business School Press, 2008.
4. Grant R. Contemporary Strategy Analysis. – Wiley, 2019.
5. Chekhrangiz, A. (2023). Preservation of Originality in the Translation of Emotional Sentences in the Speech of the Hero of the Work of Art. Central Asian Journal of Literature, Philosophy and Culture, 4(11), 93-98.
6. O'zbekiston Respublikasi iqtisodiy rivojlanish strategiyasi bo'yicha rasmiy materiallar.
7. Zamonaviy biznes va marketing bo'yicha ilmiy maqolalar.